

LIFE styrkir 2026

Hringrásarhagkerfið

Sandra Berg Cepero

Sérfræðingur, rannsóknir og nýsköpun

Landstengiliður LIFE, Horizon Europe

Sandra.b.cepero@rannis.is

Co-funded by
the European Union

Undiráætlanir LIFE

- Loftslagsbreytingar: Aðlögun og mótvægisaðgerðir
- Hrein orkuskipti
- Náttúra og líffræðilegur fjölbreytileiki
- Hringrásarhagkerfi og lífsgæði

Hringrásarhagkerfi og lífsgæði

Að auðvelda umskipti yfir í sjálfbært, hringrásarlegt, eiturefnalaust, orkunýtið og loftslagsþolið hagkerfi

og

Að vernda, endurheimta og bæta gæði umhverfisins, með beinum aðgerðum eða með því að styðja við samþættingu þessara markmiða inn í aðrar stefnur.

Hringrásarhagkerfi og lífsgæði -áhersluatriði

1. Hringrásarhagkerfi og úrgangur
 - Endurheimt auðlinda úr úrgangi
 - Hringrásarhagkerfið og umhverfið
2. Mengun og sjálfbær notkun á náttúruauðlindum
 - Loft
 - Vatn
 - Jarðvegur
 - Hljóð
 - Eiturefni
 - Losun úr iðnaði og öryggi
 - „New European Bauhaus“ (búa til betri, sjálfbærari og fallegri umhverfi með virkri þátttöku almennings)
3. Stjórnun umhverfismála (e. environmental governance)

Opið fyrir umsóknir 2026

Hringrásarhagkerfi og lífsgæði

(Circular Economy and Quality of Life)

Tegundir LIFE styrkja

	SAP (Standard Action Project)	SIP (Strategic Integrated Project)	SNAP (Strategic Nature Project)
Tilgangur	Vinna að markmiðum undiráætlana með nýsköpun og bestu lausnum en talsvert svigrúm til útfærslu (bottom-up)	Innleiðing áætlana og stefnu ESB í umhverfis- og loftslagsmálum	Innleiðing áætlana og stefnu ESB á sviði náttúruverndar og líffræðilegs fjölbreytileika
Þátttakendur	Opinberir aðilar, fyrirtæki og félagasamtök	Stjórnvald/opinber stofnun og viðeigandi hagaðilar skulu koma að verkefninu	Stjórnvald/opinber stofnun og viðeigandi hagaðilar skulu koma að verkefninu
Tveggja þrepa	Nei	Já	Já
Undirbúningsstyrkir	Nei	Technical Assistance for Preparation (TA-PP)	Technical Assistance for Preparation (TA-PP)
Íslensk verkefni	PEATLAND, TERRAFORMING	ICEWATER	

Hringrásarhagkerfi og lífsgæði

- [Standard Action Projects \(SAPs\) for Circular Economy and Zero Pollution - Environment](#)
Umsóknarfrestur: 22 september 2026
- [Standard Action Projects \(SAPs\) for Environmental Governance](#)
Umsóknarfrestur: 22 september 2026
- [Strategic Integrated Projects – SIP Environment](#)
Verkefnalýsing: Umsóknarfrestur: 3 september 2026
Fullunnin umsókn: Umsóknarfrestur: 4 mars 2027
- [Technical Assistance for the preparation of SIPs - Environment](#)
Umsóknarfrestur: 22 september 2026

Standard Action Projects (SAPs) for Circular Economy and Zero Pollution - Environment

Markmið:

- Að auðvelda umskipti yfir í sjálfbært, hringrásarhagkerfi sem er þolið gagnvart loftslagsbreytingum.
- Stuðla að eiturefnalausum umhverfi og vernda, endurheimta og bæta gæði umhverfisins í samræmi við „European Green Deal“.

Taka til eins eða fleiri eftirfarandi viðfangsefna:

- Hringrásarhagkerfi og úrgangur
- Endurheimt auðlinda úr úrgangi
- Hringrásarhagkerfi og umhverfi
- Núllmengun og sjálfbær stjórnun náttúruauðlinda
- Loft
- Vatn
- Jarðvegur
- Hávaði
- Efni (efnavarnir)
- Iðnaðarlosun og öryggi
- „New European Bauhaus“

Standard Action Projects (SAPs) for Environmental Governance

Markmið:

Að auðvelda umskiptin yfir í sjálfbært, hringrásarmiðað og loftslagsþolið hagkerfi.

Stuðla að eiturefnalausum umhverfi og að vernda, endurheimta og bæta gæði umhverfisins í samræmi við „European Green Deal“.

Verkefni geta falið í sér:

- Aðgerðir sem styðja við ákvarðanatöku stjórnvalda og efla heildræna sýn á umhverfið.
- Geta falið í sér umbætur í stjórnsýslu, vitundarvakningu og þróun hvatakerfa. Vottanir, staðlar eða aðgerðir til að stuðla að breyttri hegðun og neysluvenjum, þróun námsefnis og fleira.
- Getur líka falið í sér gerð loftslagsáætlana og mat á þeim.

Strategic Integrated Projects – SIP Environment

Væntanleg áhrif

Í lok verkefnis: Framlag til innleiðingar viðkomandi stefnu og komið á fót kerfum til að tryggja fulla innleiðingu hennar.

Eftir lok verkefnis: Full framkvæmd stefnunnar.

Markmiðið er að styðja fulla framkvæmd eftirfarandi áætlana og stefna:

- **Hringrásarhagkerfi:** Lands- eða svæðisbundnar aðgerðaáætlanir, vegvísar um hringrásarhagkerfi sem hafa verið formlega samþykktar og fela í sér afmarkaðar og mælanlegar aðgerðir með skýra tímasetningu og í samræmi við markmið aðgerðaáætlunar ESB um hringrásarhagkerfi og þegar við á, lífhagkerfisstefnuna.
- **Úrgangur:** Lands- og svæðisbundnar áætlunir um meðhöndlun úrgangs samkvæmt rammatilskipunar ESB um úrgang og áætlunir um úrgangsforvarnir.
- **Vatn:** Vatnasviðsáætlunir samkvæmt rammatilskipun ESB um vatn, flóðahættustjórnun, hafstefnur og þurrkastjórnunaráætlunir.
- **Loft:** Loftgæðáætlunir í andrúmslofti og landsáætlunir um mengunarvarnir samkvæmt tilskipun ESB um skuldbindingar um minnkun á losun mengunarefna.
- **Hávaði:** Aðgerðaáætlunir vegna hávaða samkvæmt tilskipun ESB um umhverfishávaða.

Technical Assistance for the preparation of SIPs - Environment

Fjárhagslegur stuðningur við gerð umsóknar um stefnumótandi samþætt verkefni (SIPs) á sviðum hringrásarhagkerfis, úrgangs, vatns og loftgæða til að innleiða:

- Lands- eða svæðisbundnar aðgerðaáætlanir um hringrásarhagkerfi, áætlun um úrgangsstjórnun á lands- eða svæðisstigi, vatnasviðsáætlanir, loftgæðaáætlanir eða aðgerðaáætlanir vegna hávaða.
- Á víðtæku landsvæði
- Með þátttöku allra viðkomandi hagaðila.
- Með skipulagt kerfi sem samræmir fjármögnun sem styður við viðbótaraðgerðir sem nauðsynlegar eru til að tryggja fulla innleiðingu þeirrar áætlunar eða stefnu sem um ræðir.

Styrklutfall:

60%

Styrkupp hæð:

70.000 EUR

Síðasta umsóknarárið!

Terraforming LIFE (2022)

Verkefnastýring: First Water

- Fjöldi þátttakenda: 5
- Undirátætlun: Hringrásarhagkerfi og lífsgæði
- Tegund verkefnis: Standard Action Project (SAP)

Markmið

Að hanna og þróa nýja tækni og aðferðir til að skapa samþætt landbúnaðar- og fiskeldiskerfi - bændur og landbúnaðarsérfræðingar eru kjarninn í hringrásarhagkerfinu.

LIFE ICEWATER (2023)

Verkefnastýring: Umhverfis- og orkustofnun

- Fjöldi þátttakenda: 23
- Undiráætlun: Hringrásarhagkerfi og lífsgæði
- Tegund verkefnis: Strategic Integrated Project (SIP)

Markmið

- Flýta fyrir innleiðingu vatnaáætlunar á Íslandi.
- Tryggja fumlauða og samhæfða stjórnsýslu í vatnamálum.
- Bæta vatnsgæði, með úrbótum í fráveitu og hreinsun á fráveituvatni.
- Auka þekkingu á notkun, eiginleikum og ástandi vatns á Íslandi.
- Fræða almenning og hagaðila um mikilvægi vatns.

Í pípunum

Circle of LIFE (2026)

Verkefnastýring: Umhverfis-og orkustofnun

- Fjöldi þátttakenda: 16
- Undirátun: Hringrásarhagkerfi og lífsgæði
- Tegund verkefnis: Standard Action Project (SIP)

Markmið

Innleiðing hringrásarhagkerfið á Íslandi.

Niðurstöður liggja fyrir í júní.

Takk fyrir